

CHEMAREA

TINERIMEI ROMÂNE

ABONAMENTUL:

Pe un an Lei 300—
Pe un jumătate an Lei 150—
Pe 3 luni Lei 100—

REDACTOR RESPONSABIL:
PAVEL PAVEL

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria No. 11.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC LA
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI

CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 11

Colaborare între Rege și Popor

De câțiva ani Ardealul formează obiectul unor ieftine târguiri politice. Supralicitarea „tubirei” intereselor acestei provincii apare în culori cât se poate de ridice. Zilnic apar antreprenori fără scrupule, cari speculează durerile acestui pământ. Primul antreprenor al „pătimirii Ardealului” a fost dl O. Goga, și la un lung interval a apărut scandaaloasa trinitate Goldiș-Lupaș-Lăpedatu care a luat în antrepriză politică, nevoile populației ardelenice, în numele ideii „naționale” și de „ordine”.

Va recunoaște toată lumea, că în ultima perioadă de 6 ani, românii din Ardeal nu numai că n-au văzut introducându-se reforme cari să ne procure cel puțin iluzia unei satisfacții, ci dimpotrivă, am fost tratați ca niște coloniști, osândiți fiind să suferim jăcăneala tuturor aventurierilor, trimiși pe capul nostru dela București, la îndemnul dlui O. Goga.

Și azi istoria se repetă. Și ni-i frică să nu se repete istoria tragică a anului 1907.

Măsurile luate de guvern în vederea alegerilor generale ne fac impresia, că undeva, în taină, se pregătește o groaznică război asupra acestui popor. Istoria din 1907 e stropită cu sânge, și cine știe, dacă cineva împlins de o nebulie sadică, nu voește să cânte din kharfă, privind incendiarea Romei?

Asistăm la o nemai pomenită salbătăcire a moravurilor electorale și la o prefacere din ce în ce mai pronunțată a Statului într-o armă politică a reacționarilor.

E și un sămbure al anarhiei în același timp sădit de guvernele cari nu sunt expresia voinței poporului.

Vedem funcționari cari nu-și fac datoria, miniștri cari violează legea și guverne cari calcă Constituția dorită numai de ei, și votată cu ajutorul baionetelor.

Individul azi nu mai poate dispune liber și neîngrădit de libertatea sa individuală, care nu mai este un bun personal al lui, ci un bun comun, asupra căreia dispun guvernele după cum doresc.

Tirană este considerată ca făcând parte integrantă din organismul nostru social-politic.

Pretutindeni e numai tiranie și teroare, guvernele luptând din răspuțeri contra operei de regenerare socială a țării.

Noua generație privește cu o legitimă îngrijorare evenimentele ce se pregătesc cu ajutorul jandarmeriilor și are curajul să spună, că atâta vreme, cât ce e două suveranități: *Poporul și Regele* nu vor conlucra, nu se vor de-

eide la o sinceră și reală colaborare, organismul nostru de Stat nu va putea ajunge la o temelnică consolidare.

Hotărârea M. S. Regelui din 30 Martie, nu se poate spune că a tradus întocmai voința Majestații Sale a Poporului și poate din acest motiv asistăm azi, la o desfășurare rușinoasă a evenimentelor electorale, la arestări, și bătăi și la sechestrarea la domiciliu a reprezentanților firești ai Poporului,

Semidoctul triumfător

Sub dominația coroanei cu crucea strâmbă, când, prin trădare, Mangra era mare și tare și stăpân pe Ardealul acesta robii, di Octavian Goga, într'un pamflet scris cu sânge și indignare, a înfierat cu verb de jar fruntea dlui Goldiș, pentru că spre demoralizarea cordaiei noastre roșu, galben și albastru, se plimba în trăsura cu victoriosul trădător Mangra de dezolantă amintire. Ziua bună se cunoaște de dimineață, spune înțelepciunea proverbului, această gură a țărănilor noștri. Și trădătorul din trăsura lui Mangra, adăogăm noi, ca depozitari ai aspirațiilor opincii,

Dar să nu mai vorbim de trecutul dlui Goldiș cu zări strâmte. Și să nu mai contemplăm cu buzele strâmbate în dispreț, mlaștina în care se bălăcește cinstitul nostru adversar.

Să vorbim de cultura, de ideile, de scrisul președintelui „Astrei”. Să vedem dacă e un om la înălțimea veacului nostru, dacă stăpânește elementele culturii actuale așa cum stăpânește departamentul cultelor și artelor.

Vă mărturisesc, când s'a asvârilit în dezbateră obștească alegerea dlui Goldiș în atribuțiile defunctului Andrei Barseanu, cu o legitimă curiozitate, mi-am scormonit toate colțurile uitate ale memoriei, mi-am pus capul la tortură să văd, să înțeleg, să-mi dau seama de aportul cultural care îl impune în fruntea venerabilei instituțiuni. Și cu toată bunăvoința, aportul lui cultural mi a rămas necunoscut ca o terra incognita. Căci va conveni toată lumea că nu e un aport cultural să scrii, cu greșeli de sintaxă și într'un stil barbar care te desgustă de limba română, un manual caraghios de istorie, în care Mihai Viteazu e gratificat tâlhar al pământului Ungariei, guvernat de coroana Sf. Ștefan. Mai târziu, după alegerea sa, urmărind cu intrigurare scrisul și cuvântările lui obtuze, n'am putut desprinde o concepție clară cu o viziune realistă a ansamblului necesităților noastre culturale, decât clișee răsuflete din

cari nu pot să ajungă la sate, fără voia guvernului.

Noua generație e gata de luptă și ea va ști să înfrângă orice tiranle, neîngăduind multă vreme în calea progresului și a democrației, cadavru oligarhiei.

Armata preorienților e gata să dea asaltul pentru spargerea murilor reacțiunii și are nădejdea, că cel puțin în momentul victoriei, va putea saluta cu un patriotic entuziasm, fericita colaborare, îmbrățișarea celor doi suverani *Poporul și Regele*, într'o reală, sinceră și adâncă înțelegere.

patrimoniul de cunoștinți ale unui om care și-a alimentat cutiuța craniană din coloanele ziarelor. La intervale mari, am citit articole șterse, în care profesia servil ideile lui Le Bon, care vedeau necunoașterea criticilor aduse deschizătorului de drumuri în psihologia maselor, sau încurca nebulos clar tatea altui savant. Mamelucul acesta al imbecilității în mâinile cărui sunt încredințate destinele culturale ale „Astrei”, spre mirarea tuturor intelectualilor, scrie foarte puțin, cam de a:ătea ori de câte ori subsemnatul își coase nasturii la pantaloni. Din întâmplare, am sub ochii mei, un articol, scris cu chiu și vai de acest analfabet al culturii veacului al XX. Câte ineptii, câte contradicții, câtă fanfaronadă! Imi pare rău că neavând alte articole — adevărate pagini de Tiribombă — nu vă pot etala mostre de veselie și astfel trebuie să mă mulțumesc cu acest „articlu” grandilocvent, investimantat într'un ton apodictic și în pretențiositatea hazlie a semidoctismului îngâmfat, în care enunță clownesc și șarlatan că „expunerea și fundamentarea științifică” a credinței lui „pretinde volume”, dar nu uită să ne prevină să nu așteptăm volumele cu care se laudă, căci — continuă — „nici nu cred, că-mi va fi dat vre-odată să așez și să expun în sistem credințele mele referitoare la organismele sociale omenești”. Savantlăcul său sistematic se desgolește, când mai la vale afirmă că credința „este ferită de controlul atât de subred și veșnic dubios al analizei științifice”. Când cineva are o cultură așa de subredă și de esență așa de dubioasă, înțelegem de ce ne ține un logos de „controlul atât de subred și veșnic dubios al analizei științifice” și de ce ne vorbește, totuși, de „expunerea și fundamentarea științifică” a credinței sale.

Într'un limbaj de o adorabilă imprecizie, acest diplomat al științei, profesează un primitivism al ideii de progres, care n'a fost propovăduită decât

de mediocritățile, astăzi necunoscute ale secolului al XVIII. Di Goldiș, susține ideea unei perfectibilități infinite și, în consecință, credința în „desăvârșirea sufletească”. În fața cercetărilor științifice, să proclamăm astfel de credințe, înseamnă să te integrezi definitiv, în băncile prostiei. Stabilind condițiunea desăvârșirii, di Goldiș răspunde: „Înainte de toate progresul trebuie să fie neîntrerupt”. Fiindcă dumnealui crede în desăvârșire, progresul este neîntrerupt, necesarmente neîntrerupt. Numai că, totuși, se știe că să afirme direct aceasta, intercalând conjuncțiunea „trebuie”, care aici are un aspect șarlatan cu pretenție științifică.

Din aceste două rânduri care sintetizează obscurantismul ministrului de arte, vă puteți face o idee de adâncimea pregătirii sale.

Și fiindcă părintele Lupaș a făcut paradă la Sibiu cu Massaryk, să cităm un pasagiu din acest Platon al Cehoslovaciei asupra ideii de progres, care înseamnă o palmă dată optimismului nătâng și șarlatanesc al dlui Goldiș. „E adevărat, — scrie di Masaryk, — aceaș îndoială se ridică împotriva credinței în progres; înțelegem că în unele domenii poate fi un pas înapoi, o înrăutățire; se poate să rămână fiecare popor în starea în care momentan sau pentru lungă vreme a căzut. E cu puțință deasemenea o cădere definitivă, cum se vede la Romani, Greci și alte neamuri dispărute. Desigur acum începem a judeca mai măsurat asupra progresului, etc.”

Di Goldiș necunoscând precis noțiunile cu toate notele lor, le întrebunțează într'un sens bulevardier. În capul său cu țărățe, noțiunile se încalieră vulgar. Lipsit de un sistem de gândire, acest calic al inteligenței în scrierile sale ne înfățișează colecția mucurilor sale de idei, pe care le-a cules pe bulevardul culturii, cum țigănușii adună mucurile de țigări pe trotuar. De acea nu e de mirare că revendicând pe seama sa adevăratul țărănism, care implică ideea conservatoare cu excluderea experiențelor făcute pe planuri noi, în articolul cu pricina se găsește subit alături de prietenii bolșevismului, cari justifică experiențele sociale făcute pe spatele poporului maghiar și rus, scriind negru pe alb: „oprirea doctrinelor și a experimentărilor sociale în scopul de a micșora treptat și în urmă a desființa integral exploatarea omului prin om, constituie veritabilă crimă la adresa civilizațiunii umane”. E tocmai ceea ce susțin și bolșevicii, ca să justifice transformarea poporului rus în cobai de experiență.

Bolșevic sui generis și conservator, șovinist și umanitarist, democrat și cu apucături oligarhice, matador al ignoranței și ministru de culte, neonest și campion al „desăvârșirii sufletești”, de-testator al exploatării și exploatare al re-

dactorilor dela „Românul“, dl Goldiş este tipul semidoctismului triumfător.

Şi acest strălucit exemplar al inculturii e preşedintele „Astrei“, ministru de culte şi arte şi a intenţionat să devie profesor de sociologie la Universitatea din Cluj.

O, Caragiale! Ion Moldovan.

Abuz şi teroare

Postul poet al pătrimii naţionale ajutat de fripturiştii lui Goldiş şi consozii deslănţueşte cea mai cumpănită teroare faţă de partidele din opoziţie. Satele sunt blocate de jandarmi, automobilele sunt oprite să circule, manifeste nu se pot tipări, placate nu pot fi afişate! Oamenii sunt arestaţi pentru că strigă: trăiască Iolli Maniu!

Toate aceste măsuri, care întrec în zecet simavolnicile de sub stăpânirea maghiară, sunt cele mai neauzite ilegalităţi. Aversescanii şi fripturiştii cred că prin asemenea măsuri vor câştiga popularitate.

Daţi înainte domnilor! Măriţi teroarea! Indolţi abuzurile!

Cu cât vor fi abuzurile mai revoltătoare, cu atât va fi teroarea mai mare, cu atât mai bine îşi va da poporul seamă că aveţi ceva de ascuns, că vă temeţi de dreptate şi fugiţi de lumină.

Daţi înainte!

Poporul să-şi facă datoria. Aversescanii bătuţi cu băte în cele două comune din jurul Clujului o dovedesc. Poporul din Ardeal, Basarabia şi Regat va vota cu cercul pentru că ştie că aşa va scăpa de mişei cari nu pot sta la masă cu dreptatea şi ciosteia ci numai cu minciuna şi bicul.

Concurenţa în slugărnice

Competenţa dlui O. Goga la Interne a introdus un nou mod de a constata aptitudinile candidaţilor la diferitele funcţiuni administrative.

În urma acestei competenţe pitorescul satelor şi cătunelor este împânzit de roiurile indivizilor mici la suflet, — chiar cât numărul amenic al claselor din vre-o şcoală rurală, unde matadorii şi-au făcut educaţia politică, — şi mari la patimi, — chiar ca şi nemărginita ambiţie de a ocupa posturi pentru cari nu sunt calificaţi.

Şi merge înainte munca de prostiure a Imaculatului şi vigurosului suflet de ţăran din partea epigonilor, antipozii ai moralităţii. Sbiiciuirea şi răscularea patimilor prin promisiuni din domeniul fanteziei şi cari nici odată nu se vor realiza sunt armele acestor vânători de slujbe, pentru a stoarce adeviziuni dela persoane fizice şi morale cari apoi mâne-zî se desmint.

Aşa că ziarul „Patria“ să simte nevoia să introducă o nouă rubrică pentru a comunica toate desmintirile adznilor apărute în „Biruinţa“, nimicind astfel Brăuţa Minclanei!

Ploala aceasta de adeviziuni fictive este rezultatul concurenţei în a demonstra cât mai evident aptitudinea pentru cutare şi cutare post în sârmana administraţie românească ajunsă la o deconfitură morală.

E dureros că terenul virgin a moralităţii ţăranului Român, formează câmpul de curse al unor epigoni imorali pentru a intra în slujbe.

Până când acestei neruşinate concurenţe să dă frâu liber, până atunci sute şi sute de funcţionari cinstiţi stau în o nesiguranţă, care distruge nervii şi e proprie a clătina chiar şi conştiinţa lor pentru a-şi salva situaţia.

Vicisitudinile actuale la cari sunt expusi funcţionarii integri prin machetiana defilare a fantomelor, cari o să-i scoată din slujbe sunt rezultatele concepţiei de premenire a celui mai poetic ministru O. Goga.

Concurenţa în slugărnice şi moralitate n'a salvat nici un stat. E bine să se ştie!...

„Prin ajutorul coasei şi a săculei ne vom face dreptate“

Moţii într'o disperată situaţie materială şi sufletească.

Chestiunea Moţilor a fost viu discutată vreme de 4 ani în toată presa din România. Reprezentanţii lor au făcut dese intervenţii pe la autorităţile superioare competente, diferiţii bărbaţi politici şi în urmă, anul acesta au ajuns şi în faţa M. S. Regelui. Ecoul glasului desneajduit al acestor români n'a pătruns însă în inimile celor cari iau ascultat ci s'a pierdut între munţii şi pădurile, cari de aci înainte nu mai sunt ale lor. E o sinistă batjocură a guvernelor româneşti faţă de moştii noştri, pentru cari refrenul: „Munţii noştri aur poartă, noi cerşim din poartă'n poartă“ a devenit din nou, în ţara Regelui Ferdinand I, de o tristă actualitate.

Reproducem mai jos — cu respectarea limbei şi ortografiei — un raport al unui agent de siguranţă din Cluj, însărcinat cu anchetarea situaţiei sufleteşti a moştilor, care este un elocvent document al represării guvernelor noastre faţă de problemele româneşti.

Moştii au stăpânit de mult pădurile

Populaţia acelei regiuni declară că înainte de anul 1867 toate pădurile erau în stăpânirea sătenilor, în urma căreia existenţa lor era cu mult mai uşoară, iar după anul 1867 Conteul Banffy a luat în stăpânirea lui toţi munţii şi pădurile; apoi treptat a predat pădurile Societăţilor Forestiere jidoveşti pentru exploatare iar — Moştii trebuia să muncească zi şi noapte pentru o plată minimală, după care abia putea să trăiască depe o zi pe alta, fiindu-le interzis să taie lemne pentru trebuinţele lor personale; deasemenea le-a fost interzis ca să ducă vitele lor la păşunat şi la caz că contraveneau li se impuşeau vitele.

În timpul războiului mondial, când bărbaţii erau pe câmpul de luptă, soţiile şi copiii lor, nu erau ajutaţi de nimeni; mulţi copii au murit din cauza foametei, căci se nutreau cu rădăcini şi otavă, iar când se duceau la medicii Societăţilor, cari erau toţi evrei li-se spunea „lasă să moară că de astfel de oameni nu avem lipsă“. Societăţile primeau la lucru femei tinere, cari după două săptămâni ajungeau bătaia de joc a funcţionarilor evrei şi numai după aceia primeau 2—3 kgr. făină de porumb. Aceste lucruri au durat până în anul 1918 când a izbucnit revoluţia şi sau reintors bărbaţii acasă din război şi au alungat pe toţi evreii de acolo.

În anul 1921 Tischler Mor din Cluj, din nou a înfiinţat o Societate Forestieră în comuna Serind, sub numele de „Râul Alb“ S. A. pentru industria lemnului, Direcţiunea fabricii din Serind, asemenea Fischer din Oradia-Mare a înfiinţat o Societate în Cătunul Dealul Botei, sub numele de „Regatul Mare“; la aceste Societăţi conducătorii sunt toţi evrei, iar muncitorii, aduşi din Maramureş şi alte părţi aşa că indigenii din aceste regiuni, nu au nici pădure, nici unde să lucreze, şi sunt expuşi să moară de foame.

Moştii se răscoală

În anul 1923, aceşti Moşti nu mai putând suporta greutăţile şi văzând că aurul din munţii lor este exploatat de către Societăţile evreieşti, au făcut o mică revoltă, în urma căreia au primit promisiunea că vor fi împroprietăriţi. S'a expropriat din averea lui Banffy pentru Com. Răchitele 3000 jugăre pădure mare de tăiat, şi 2500 jugăre păşune, aşa că populaţia sta liniştit; însă când a ajuns la distribuţie, popula-

ţia a constatat că pădurea bună de tăiat a fost împărţită parte la Societatea „Râul Alb“ din Serind şi parte la Societatea lui Fischer „Regatul Mare“ din Dealul Botei, aşa că oamenii au rămas surprinşi şi să întrebau unul pe altul, care este pădurea noastră dacă asta din hotarul Răchitele este a lui Tischler, şi cea din Dealul Botei a lui Fischer“ după aceste a venit o delegaţie compusă din populaţia Răchitei la comisia II Judeţeană, care a fost însărcinată cu exproprierea pădurilor din acea regiune, şi acolo li s'a spus că acele 3000 de jugăre dat ca pădure de exploatat pentru comuna Răchitele este locul cel stărpiţ, depe care s'a exploatat pădurea, şi care de altfel este numai stâncă de piatră, şi loc sterp, iar cele a 2500 jugăre de pădure este unde se află pădurea lui Fischer şi numai după exploatare va trece în posesiunea lor ca păşune.

Murim cu toţii ...

Moştii văzând starea lucrărilor au trimis delegaţii peste delegaţii la Bucureşti, la Ministere, unde au primit promisiunea că vor primi satisfacţie cuvenită prin aşezarea în drepturile lor, însă nici până în prezent nu li-s'a dat nimic rămânând numai cu promisiuni, cheltuiind astfel comuna Răchitele 300.000 lei până în prezent cu delegaţiile trimise la Bucureşti. În urma acestei azi în populaţia comunei Răchitele şi jur, este infiltrat un spirit de revoltă şi răzbunare — dela copii de 7 ani şi până la moşneag, fete, femei, toţi strigă în gura mare „Murim cu toţii însă nu mai lăsam ca jidanii să ducă pădurile din munţii noştri“.

„Prin ajutorul coasei şi săculei ne vom face dreptate“

Primarul comunei Răchitele Şuşman Teodor declară următoarele: Din anul 1923 stau în fruntea comunei Răchitele şi a celor două cătune Serind şi Frăsinet, de atunci şi până azi nu m'am opus legilor ţării; am încercat pe căi legale să apăr drepturile acestor comune, am cheltuit 300.000 mii lei, colectate de populaţie — cu delegaţiile pe la Bucureşti şi tot nu am putut face nimic. Acum în luna Decembrie 1925 am fost la ultimul for, în audienţă la M. S. Regele şi de acolo mi s'a promis că o să ni-se revindece doleanţele. Am înţeles cu toţii cuvântul M. S. Regelui. Ne-am pus pe punctul de aşteptare până în luna Martie sau Aprilie a. e. şi dacă nici până atunci nu vom fi trecuţi în drepturile noastre, nu cred că voi mai găsi vre-un mijloc prin care să liniştesc spiritul populaţiei, extrem de agitat; ademenit, prin fel şi fel de promisiuni. Suntem 5000 de Moşti cari prin ajutorul coasei şi săculei ne vom face dreptate căci mijlocul de existenţă ne este exploatarea pădurilor — chiar dacă vom aştepta 2—3 ani până la rezolvirea acestei chestiuni, vom găsi pădurile stărpite rămânându-ne ca să murim de foame.

În numele tău „Bătaie“...

Din informaţiunile primite dela funcţionarii şi oamenii Societăţii „Râul Alb“ am constatat următoarele: Din anul 1923 de când Şuşman Teodor se află în capul comunei Răchitele ca Primar am avut mai multe noplăceri cu oamenii din Răchitele şi jur, ne-au atacat muncitorii aduşi dela Maramureş spunându-le că vor fi bătuţi dacă mai cutează să lucreze pe pământul comunei Răchitele. Ne alungă muncitorii streini iar indigenii nu voesc să lucreze.

La 1 Ianuarie a. e. a fost maltratat funcţionarul Huber dela această Societate de către locuitorii comunei Răchitele, asemenea a fost maltratat funcţionarul Benedek de către Primarul Răchitei Şuşman Teodor. Cazul a fost cercetat de Şeful Secţiei Jandarmi Călăţele.

A mai constatat că în aceste regiuni se comit foarte multe furturi de pădure şi nu le poate împiedeca nimeni, fiind jandarmeria slabă iar brigaderii silvici sânt ameninţaţi cu bătaia.

Aducându-vă la cunoştinţă D-voastră cele de mai sus vă rugăm să binevoii a dispune.

COMENTARUL NOSTRU

La toate acestea care este comentarul nostru?

Nici unul!

Până nu mai lasă urme pe hârtie, căci mâna ne este strânsă în pumn, iar ochii împânziţi de lacrimile revoltei.

D. Ghibu şi-a căpătat friptura

Ne întrebam cu legitimă nedumerire în numărul trecut al ziarului nostru: care va fi friptura dlui Ghibu, acest celebru critic muzical, chiriş îndărătnic, şi bătauş pentru principii şi mai ales partizan desinteresat al partidului din care face parte.

Întrebarea ne era justificată mai ales prin faptul că ştiam precis că dsa, deşi s'a considerat membru al partidului naţional până la 14 sau 15 Aprilie, în care calitate a participat şi la congresul din Cluj al acestui partid, de cu bună vreme s'a îngrijit de friptura ce-i trebuia. Anume dsa a fost printre primii cari l-au vizitat pe dl Oct. Goga imediat ce acesta s'a instalat la ministerul de interne. Desinteresul dsale l-a chemat urgent: nu cumva alţii să-i ia înainte cu fripturile mai grase.

Astăzi ştim că graba dlui Ghibu nu a fost zadarnică. A luat o friptură gustoasă: câte-va milioane, cu cari să facă un ziar şi propagandă naţională în Basabia.

Deci în curând desinteresatul domn Ghibu va fi în situaţia plăcută de a ferici din nou pe bieţii basarabeni.

Bieţii Basarabeni! Da, aşa este... În loc de pâine, în loc de lege, li-se dă proza indigestă a dlui Ghibu, plătită cu milioane.

Trăiască untul de ricină!

Cine primeşte mai multe exemplare din ziarul nostru, să le dea neîntârziat altora.

Guvernul ne opreşte propagandiştii, prin urmare fiecare aderent al partidului naţional trebuie să se facă ei însuşi propagandist.

Frați țărani!

Din om în om spuneți adevărul: Numai votând semnul unirei frățești a partidelor național și țărănesc, care este cercul (veriga) ○ ajutați la întronarea dreptății și a buneii stări în această țară.

Pe noi ne opresc cu jandarmii să mergem în mijlocul vostru. Luminați-vă deci voi pe voi, și votați cercul ○.

Când moare un om, pe cer mai răsare o stea.

Dacă veți vota semnul stelei înșelătoare a lui Averescu, incurând o să răsară pe cer steaua, care va însemna pieirea libertății din Țara Românească.

Cine vrea jobăgie votează steaua, cine vrea libertate, dreptate și bună stare votează cercul (veriga) ○.

Ce zice Badea Petre despre ce trebuie să facă țăranul român

Era ziua de Sft. Gheorghe. Soarele primăvăratec își revărsa din belșug razele sale binefăcătoare asupra cătunului, așezat la poalele unui munte viguros, care ca un credincios strejer veghia par'că asupra liniștei cătunului, care nu era turburată decât de melodiosul murmur al râulețului cu apă cristalină, ce șerpuia prin comună împărțindu-o în două. Eterna armonie a naturii era imbinată în dulce ritm cu perfecta armonie, de care era animat cătunul.

Imi era aproape de neînțeles atâta liniște la sate în zi de sărbătoare, când mă așteptam să aud veselele chiuituri a bravilor flăcăi prinși în horă cu gingașele fete. Am înțeles însă numai decât și aceasta liniște patriarhală. În licărirea fermecătoare, produsă de jocul capricios al răsloilor, ce se restrângiau asupra ținutului, zării pe un mic platon, ce se întindea cu pajistea-i mătăsoasă în dreapta râulețului, o mare de capete. Curios mă îndreptai înspre aceea simetrică grupare de oameni.

Mi se oferă o priveliște nespuse de plăcută. Tineri și bătrâni, bărbați și femei, copii și fete, îmbrăcați în haine de sărbătoare erau așezați în jurul unui moșneag robust, cu plete mari, cărunte, cu fața rumenă și sănătoasă, ca roza de primăvară, cu ochii mari și voi, din cari par'că strălucia aceea inteligentă, vigoare și curățanie sufletească, caracteristică românului.

Intocmai precum odinioară cucernicul popă al vremurilor trecute aduna în juru-i credincioșii săi pentru a le ceti din pravilă, astfel și „Bade Petre“ — așa era cinstit de săteni acest Nestor înțelept al satului — aduna în juru-i în dumineci și sărbători întreg satul pentru a le da sfat nu din pravilă, ci din izvorul neseecat al inteligenței și sufletului său neprihănit, întărit cu taina moravurilor curate de cari este animat poporul nostru. Și cu toate aceste ocazii poporul adunat asculta cu adevărată evlavie și cucernicie la povețele împărtășite lor de „Bade Petre“.

La apariția mea, pentru un moment „Bade Petre“ își curmă firul vorbirii primindu-mi el singur din mulțime salutul reverențios cu care a fost împărtășită aceasta mulțime vrednică de toată cinstea și admirația. După ce am expus cât de încântat am rămas de curățania și ordinea exemplară, văzută în sat, exprimându-mi tofodată și admirațiunea pentru felul cum înțeleg dânsii să folosească de rațional și cuminte timpul liber de sărbătoare, „Bade Petre“ cu aceiași voce sonoră și blândă își reluă firul vorbirii întrerupte:

„După cum vă spusese dragii mei, precum odinioară Dzeu pusese la grea încercare credința dreptului Iov, așa în

decursul vremurilor și poporul nostru a fost pus la mari și grele încercări. Abia dacă mai este un popor, care să fi suferit și îndurat atâtea necazuri, suferințe și umiliri ca poporul nostru. Vedeți, două mii de ani cât am stat sub stăpânire streină și haină am fost într'una batjocoriți și huliți. Ne-a fost batjocorită limba, portul, ne-au fost batjocoriți și băgați la temniță oamenii noștri învățați, cari săreau întru apărarea drepturilor noastre. Toate birurile și dările cele grele au fost puse în sarcina noastră. De câte ori era necaz cu vreun dușman feciorii noștri erau duși cătane și puși să moară pentru streini! Și vedeți fătul meu, cu toate aceste necazuri, cari au trecut peste capul nostru, noi românii, nu am slăbit în credința noastră de a ne iubi cu țările neamul și a nădăjdui în o vreme mai bună, ceea ce cu ajutorul lui Dzeu a și venit, găsindu-ne astăzi cu toți românii în o țară mare Românească. Și veți putea zice cu drept cuvânt, bine „Bade Petre“ dapu' cum se poate asta?

Așa dragii mei, că nu ne-am pierdut nici o clipă credința în Dzeu și în oamenii noștri cu carte, cari fiind același sânge și aceeași carne, ca și noi ne-au iubit cu adevărat și ne-au condus pe calea cea bună și ne-au apărat drepturile noastre. Totdeauna am făcut zid puternic în jurul acestor adevărați conducători ai noștri și numai astfel nu am dat greș în decursul vremurilor și ne-am putut păstra ființa noastră de neam.

Acum văzându-ne în țara noastră, stăpâni pe plaiurile noastre, trebuie ca tot împreună noi poporul, care suntem talpa acestei țări, să mergem strânși uniți și mai departe cu adevărații noștri conducători, cari ne iubesc cu adevărat, pentruca punând la olaltă munca noastră cinstită cu înțelepciunea lor să putem face din aceasta țară mare și aceea, ce trebuie să fie: „o țară fericită“. Vedeți fătul meu, că nu ne prea putem fâli cu fericire și indestulare. Scumpetea este mare, năcazurile și neajunsurile sunt multe și noi țărănimea suntem și astăzi aproape tot așa de batjocorită, ca și pe vremuri.

Cunoașteți cu toții batjocora ce s'a adus fraților noștri din jurul Rechițelelor, cum sunt despoiați de pădurile și pământul udat în 48 cu sângele strămoșilor lor, pentru ca aceste să fie lăsate pradă jidanilor și cătorva rumunași jidoviși, bine plătiți pentru aceasta batjocură ce au adus-o fraților noștri. Amintesc singur acest caz cunoscut bine și vouă, dar de aceste sunt multe. Și oare de ce suntem tratați și astăzi noi țărani atâta de mașter?

Uitați frații noștri țărani din patria veche au fost ținuți în întunec și ca iobagi ai marilor boeri, în mâna că-

roa era întreg pământul țării. Acești boeri spuneau, că țăranul nu trebuie să știe carte că luminându-se va ști să-și ceară drepturile și nu va mai suferi să fie sluga lor. Și acești boeri s'au unit și cu câțiva cărturari dela noi din Ardeal, ca să poată împreună să ne țină și pe noi încătușați. Și acești boeri și cu oamenii slabi de ingeri din Ardeal caută a face toate numai ca să împedă fericirea noastră a țăranului. Și așa stând treaba, neputând noi fi fericiți natural, că nu va fi fericire nici în țară, deoarece noi suntem locuitorii acestei țări. Dară dupăcum v'am spus, în trecut am avut adevărații noștri conducători, tot astfel avem și astăzi adevărații noștri conducători, cari ne iubesc și cari vreau fericirea noastră și prin a noastră a țării întregi. Aceștia, cari vreau bunăstarea noastră, cari luptă din răspuțeri pentru a ne apăra drepturile noastre ai țărânimii, sunt astăzi batjocoriți și terfelii de oamenii dela putere, cari nu sunt alții decât miloagele slugi a ciocoilor liberali. Nu auziți astăzi decât injurători și bârfeli la adresa lui Maniu, Iorga și Vaida, cari sunt adevărații noștri conducători și cei mai mari Români! Li vorbesc pe acești oameni cinstiți și curați de rău, în credința lor, că dacă țărănimea le-om da crezare minciunilor lor și om părăsi pe Maniu și Vaida, pe adevărații noștri părinți, dându-le astfel lor ciocoilor ajutorul ca să ne țină batjocoriți și pe mai departe.

Nu dragii mei, nu o să dăm crezare nimănui, care vine să ne vorbească, că ne va face nouă țărânimii cutare și cutare bine, singurii cari sunt adevărații noștri iubitori sunt Maniu, Iorga și Vaida, împreună cu cei grupați în jurul lor, și cari au prins mâna frățescă ca să ducă lupta pe viață și pe moarte pentru stăpânirea necinstei și batjocorei de lege, ce domnește în țara asta și să facă ca să vină cinstea și legalitatea.

Noi țărănimea pentru binele nostru și a țării vom face zid tare în jurul adevăraților noștri conducători Maniu, Iorga și Vaida, pentru ca să-i ajutam

ca să vină la conducerea țării pentru a face din țară, ceea ce trebuie să fie: „fericită“.

Așa glăsuia „Bade Petre“ în aprobarea unanimă a satului întreg, care îl asculta ca pe un adevărat profet. Am rămas emoționat până la lacrimi, văzând pe acest suflet curat de moșneag bătrân, cu câtă bărbăție și cu ce logică de fier judecă pe ticăloșii zilei de azi și cu câtă convingere pledează pentru adevărații și desinteresatii conducători ai destinului acestei țări, cari sunt batjocoriți și terfelii astăzi pentruca și cu atât mai mare fast și entuziasm curat să fie sărbătoriți ca mâine, când va bate ceasul din urmă a sistemului corupției și trădării și va fi întronat sistemul cinstei și legalității.

Intrucât „Bade Petre“ nu amintise nimic de trădători am încercat să-i aflui părerea și asupra acestor preținși salvatori ai intereselor Ardealului. Am rămas uimit de țărâna cu care au fost condamnați Goldiș et comp.

La plecarea „Bade Petre“ spunându-mi, că a cetit cuvântul lămuritor al cucernicului popă Lupași, care se termină cu proverbialul „carpe diem“ m'a rugat să scriu la gazetă, că întreaga țărânimie va asculta de sfatul ministrului moașelor și vor prinde momentul (carpe diem) cu ocazia alegerilor, ca să le arate judecata clară și cinstită a țăranului român, care știe răsplăti cu recunoștința sa pe acei cari sunt cu adevărați conducătorii lor sinceri și să arate disprețul lor oamenilor de căpătuială, cum îi numea „Bade Petre“ lupi îmbrăcați în piele de oaie“.

Cătunul dela poalele muntelui viguros, unde domnea pacea și liniștea abia se mai zăria prin nourii de praf ridicat în urma trăsuri, ce mă aducea în grabă la oraș pentru a vesti orășenilor câtă moralitate și cinste curată domnește în cătunele noastre și pentru a le spune să cerceteze cât mai des și cât mai desinteresat satele noastre, căci numai așa vor cunoaște cu adevărat pe aceia cari vor aduce prime-neală morală.

Alhor.

Scrisoare din Dej.

Averescu-i domn sfătos
Sucește vorba pe dos,
Șase ani că s'au plinit
De când la Dej a venit
Și așa el a grăit:
„Tot plugarul va ara
La toamnă în brazda sa“
Dară toamna a trecut
Vorba el nu și-a ținut
Și pe toți ne-o păcălit
De vite ne-o păgubit.
Granițete le-o oprit
Și mereu ne-o sărăcit,
Că cu prețul de la oate
Cumpărai un clop de paie
Vindeai vacă cu viței
Cu șapte sute de Lei,
Pe clzme ai dat cincisute
Pe pieptar șapte oi șute
Tu vindeai doi boi ai tăl
Numai cu trei mii de Lei
Iar când te duceai acasă
Erai cu inima arsă
Banii când ți i-o schimbat
Jumătate i-o lăsat.
Averescu domn vestit
Țara 'ntreagă-o sărăcit!
Doamne amar ne-a mai fript
Averescu și-o uitat
Ce la Dej a cuvântat,
Nici pământ n'am căpătat

Banii rău ni i-o schimbat
Iosagul ni i-o prădat.

Noi votăm azi în Ardeal
Partidul național
Că ne-o scos din grea robie
Ca Dumnezeu să ni-l ție.
— Iar acum voi frați plugari
Fiți cu toți naționali
Pe Averescu nu-i votați
Că voi pe voi vă stricați,
Nici nu votați cu Brătianul
Că ne-o luat și sumanul
Pădurile le-a oprit
— Nici lemne de încălzit
Nici țeve de duhănit
Nu mai tai nepedepsit.
Pe țidule dela care,
Pe pietri pentru hotare
Aduse din București
Dat-am bani ardelenști.
Averescu și Brătianul
Ne-a păcălit în tot anul
Că ei sunt doi frați de cruce
Cârma lor la greu te duce
La jale și la robie
Și la neagră sărăcie.
Deci cu cercul ○ să votați
Că pe voi vă apărați
Țara de ciocol scăpați
Și trățiți ca frați cu frați.

Silvică Dragomir amenință

Candidul, seninul, roșcovanul și in-candescentul nepot al „marelui” Goldiș de când s'a proclamat singur în „Prăbușirea” „adevărat bărbat politic” cade din gafă în gafă, din ridicol în ridicol.

La congresul din Sibiu dsa umbra pe străzi cu atâta gravitate încât trecătorii se minunau cum de acest „distins politician” nu este încă cel puțin ministru. Prin gesturi, cuvinte rostite poruncitor, încruntări a mușchilor feței, dădea de știre tuturor:

— Atenție, eu (sau noi) Silviu Dragomir sunt astăzi marele om de stat al Ardealului, cel mai mare, ba chiar neîntrecut de marele om de stat al acestei provincii.

Zimbea cu grație când vedea apropiindu-se câte unul din cei cu nări'e diletate de mirosul fripturei. Zimbea cu aer de nepot protector.

Iar când vedea câte un trecător modest, se încrunta marțial în ridicolă caricatură de atotputernicul Iupiter Toman.

În același postură i-a spus dlui Nicolae Bratu, conducătorul inimos, drept

și bun al „Foi Poporului” din Sibiu în timpuri grele luminător al poporului care nu a vrut să-și incline șira spinării în fața argumentelor dsale de trecere la fripturiști:

„Dacă mai continui așa, te vom nimici. Și anume eu.”

Anume Eu. O, cîțori vedeți tot ridicolul acestui: anume Eu? Nu roșiți voi de neobrăzarea acestui: anume Eu? Nu vă scărbiți de aerele de Cezar ale acestui minuscul Silviu trezit într'o bună dimineață nepot de ministru?

Cu tot ridicolul lui, știind bine că patima îi este neîntrecută ne vedem siliiți a-i trimite următorul:

Avertisment

Avertisment pe domnul Silviu Dragomir, profesor universitar, care a declarat că l va nimici pe dl N. Bratu dela Sibiu, că în momentul când vom ști că a început acțiunea sa de nimicire, îl vom plăti cu înzecită măsură.

Să nu ne pună la îndolală îndârjirea tinerească și să se astâmpere!

Leul scade . . . fripturiștii se înmulțesc

„Argus” înregistrează zilnic scăderea bruscă a valutei noastre naționale, iar „Biruința”, oficiul guvernului din Cluj scoate din ceas în ceas ediții speciale, aducând știrea cu litere groase despre înmulțirea fripturiștilor. Ce fenomen interesant! Pe de-o parte cade și se prăbușește în prăpastie, iar pe de altă parte se urcă și se sporește numărul clienților politici, flămânzi și dornici de câștig.

Din primele constatări pe care le poate face oricine asupra situației, putem trage concluzia, că dela venirea guvernului actual, la cârma țării, starea economică a Statului român s'a înrăutățit. Valuta națională își pierde valoarea din zi în zi și merge cu pași repezi spre prăbușire. Un fapt pe care nu-l poate contesta nici chiar guvernul. Viața se scumpește din oră în oră. Leul n'are nici la noi acasă valoare și pe lângă toate acestea banul este greu de aflat. El este rar și se poate acapara numai pe lângă dobânzi exagerate de mari. Comerțul stagnează, industria se ruinează încetul cu încetul. Ce fenomen ciudat! Să-ți scadă valoarea banului și la tine acasă, nu numai în streinătate, fără să faci o politică financiară inflaționistă, să n'ai bani și ei totuși să n'aibă nici o valoare pe piață, ciudat lucru.

Mulți vor răspunde: da, streinătatea e de vină, pentru că ne speculează leul. Bine, atunci de ce nu are leul nostru o valoare internă? Pentru ce este el rar și foarte greu de câștigat? De ce băncile îl țin închis sub lacăte și-l aduc în circulație numai pe lângă dobânzi de 30—40%?

Un singur răspuns la toate acestea: pentru că conducătorii vieții noastre de Stat n'au nici astăzi și n'au avut nici în trecut, un program politic-financiar bine stabilit.

Reforma agrară a provocat printre capitaliștii din întreaga țară, o frică care a devenit o boală cronică. Pierzându-și posibilitatea de câștig a capitalului plasat în pământ, s'au aruncat cu toții, — fără cumpăt — în afaceri comerciale și bancare, cari la început au fost, prin loviturile mari, ce s'au dat, destul de rentabile, dar absolut improductive din punct de vedere economic național.

Afacerile și învârtelile mari făcute la început cu foloase uriașe, au zăpăcit lumea, și pricepuți, nepricepuți s'au avântat în comerț, cu capital propriu sau împrumutat, râvnind numai după

câștig, fără a-și da însă seamă de pericolul mare ce-i aștepta.

Etalonul la bănci se urca pe măsură ce se sporea numărul geșetarilor.

De sine să-nțelege, că părăsind o mare parte din populație munca productivă, capitalul productiv încă s'a deplasat din întreprinderi, în mâna speculanților, iar banul fiind încontinuu speculat, încetul cu încetul s'a devalorizat.

În măsură ce capitalul era plasat în afaceri improductive, întreprinderile industriale și agricole au rămas fără mijloace, neputând suporta dobânzile mari.

Ca urmare producția țării a scăzut din an în an, leul s'a devalorizat, iar populația a sărăcit în raport cu câștigul speculanților.

La acestea s'a mai adăugat politica financiară brătenistă „prin noi înșine”, care a făcut imposibilă intrarea capitalului străin la noi în țară. Nesiguranța, administrația coruptă și greoaie a fost încă un element, care a accelerat prăbușirea valutei.

În aceste grele momente, a fost adus la cârmă guvernul Averescu!

Și acuma punem întrebarea, oare era el indicat pentru succesiune, din punctul de vedere al consolidării economice. Are dl Averescu elementele necesare pentru a scoate țara din prăpastie?

Răspunsul pe care îl putem da, este negativ. Nu!

Partidul poporului este cel mai slab partid din țară. Nu are nici popularitate necesară și nici elementele productive, pentru a oferi o garanță suficientă pentru consolidare și pentru câștigarea încrederii streinătății, care văzând lucrurile cum se petrec la noi acasă, și-a pierdut orice încredere în noi. Consecința: leul scade la Zürich și scade în București. V. Ib.

Am răbdat destul în țară:
Și rușine și ocară
Decât să ne nvingă hoții,
Mai bine perim cu toții!

Vrem dreptate și lumină
Și libertate deplină!
Țara n'treagă românească
Fericită să trăiască!

Cercul O toți să îl votăm
De răutăți să scăpăm
Cine cercul nu votează
De ai săi se nstrecează.

Cine-a părăsi p'al său
Nu mi-l rabde Dumnezeu!
Cine-a părăsi pe frați,
Fie-i pașii blestemați!...

Noul adeziuni la „Chemarea Tinerimei Române”

La Chemarea noastră primim din zi în zi tot mai multe adeziuni din toate părțile Ardealului.

Ce ne bucură mai ales este faptul că am primit întâia raliere a tinerimei dela sate, la acțiunea tinerimei intelectuale.

Douăzeci și șase de tineri flăcăi din Corpadea sunt cei dintâi. Ei au dat semnalul, ei au ridicat steagul întâi în fețele noastre. Gestul lor are ceva din măreția antică. Li primim în mijlocul nostru cu brațele deschise și le zicem: Fraților, bine ați venit! Vom lupta umăr la umăr pentru o soartă mai bună în țara noastră mărită.

Iată actul de adeziune:

Către

Onorata Conducere a Acțiunii
Tinerimei

Cluj

Binevoii a comunica celor în drept următoarea

Declarație:

Subsemnatii citind „Chemarea Tinerimei din Cluj” către tinerimea țării prin prezenta iscălitură a noastră declarăm că aderăm la această mișcare și dorim să fim membrii ei în cadrele partidului național.

Dat, la comuna Corpadea, la 28 Aprilie 1926.

Gheorghe Cozma, Iosif Oros, Săptirean Petru, Bucur Simion, Jucan Vasile, Pop Dănilă, Săptirean Ion, Simion

Jurca, Ioan Jucan, Alexandru Văcar, Pop Chirilă, Doja Mihai, Matei Alexandru, Rați Alexandru, Palincaș Ionas, Doja Ioan, Jucan Iosif, Oros Partemă, Jucan Alexandru, Simionas Nicolae, Radu Petre, Simai Ioan, Bucur Teodor, Petian Vasile, Berecki Ionas, Petru Ștefan.

Adeziunile Tinerimei intelectuale

Sibiu: Dr Pompiliu Simonetti avocat, dr Coriolan Stefan avocat, dr Valeriu Magdu avocat, dr Mihail Veliciu avocat, dr Ioan Popa avocat, ing. Alex. Imbăruș Sibiu, dr Irimie Milea adv. st., dr Constantin Ivan adv. st., Ioan Geleriu adv. st., dr Aurel Gogu adv. st.

Satu-Mare: Sabin Baci, Ioan Horea, Ioan Iișă, Ernest Pálfi, Sándor Vasile, Aurel Pop, Pompel Pop, Cosma Ioan, Ștefan David, Simion Radu, Valer Rusu, Grosan George, Bumbușiu Ilie, Răceanu Ilie, Iancu Vasile, Leontin Horea, Danilă Milea, Bretan George, Roșca Avram, Corodan Ludovic, Orelli Zoltán, Teodorușiu Ioan, George Horea.

Cluj: Voșan Ioan, Jeleru Nicolae, Branga Remus, Cioanca Nicolae.

Gherla: Dr Lazar Marțian, dr Casiu Pop, Alexandru Marina Grigore Gh. Ghiurca, Tiberiu Sever Fetti, Gratiian Paul, Ioan Dragomir, Emil Muste, Săngeorzan Lazar, Teofil Bălibanu, Cornel Fucie, O. Bretan, Gh. Podina Vasile, Balint, Vasile Câmpean, Alexandru Mois, Ioan Ladiu.

Un glas de revoltă

Am primit la redacție următoarele rânduri:

„O martiri ai națiunii pe cari omenii v'au uitat, cari v'ați vărsat sângele vostru pentru adevăr și dreptate, inimă mare și suflet nobil, în ce școală ați învățat voi datorințele omenești, de ce legi a-ți fost conduși, care a fost credința voastră și unde este Dumnezeul vostru?”

Martirii de azi se închină unui idol, — lăcomiei, averei, bogăției; umblă după automobile, ministere, titluri, se angajează la furturi, înșelăciuni jafuri; călcare de jurământ, tradare, minciună; trăesc prin intervenții de nepotism, prin corupție și bacșiș.

Orbiți și amăgiți de femei cu gusturi odioase, cari emană din micimea și mârșevnia sufletului lor ticălos, în urma trândăviei ce le este traiul au devenit animale ce sug sângele unui popor întreg, îl pândesc și în momentul binevenit se aruncă asupra lui implântându-i pumnalul pe la spate, îi sug sângele apoi devorează această pradă. Și în vreme ce prin colțul gurii lor curg încă bale peste oasele zdrobite la pământ, cu râsul satanic spun că fac politică și se luptă pentru binele comun.

Aceste lepădături au pus laba pe pradă și cu ochii însângerați urlă după aderenți pentru a-și asigura acum existența promițându-le că-i fac partași la câte un os.

Însă urletul lor e în pustiu nu-l mai aude nimeni nu le mai merge nimeni în ajutor.

Cei cari au fost atacați mișelește și-au revenit, frontul spart se întregește cu puteri noi, cu tineri, dornici de luptă și conduși de un ideal sfânt și înălțător, sunt gata să jertfească ori și ce pentru a curăți țara de dihanii scărboase.”

E. Mitoi.

Cetățeni! cu mic cu mare!
Haldeți toți la adunare!
Cine are suflet viu,
SĂ VOTEZE PE MANIU!

Ei în semnul cercului O
E spaima dușmanului
Vestitorul binelui
Prietenul țaranului.

In sfârșit sunt... Șef

(monolog de V. Goldiș)

„În sfârșit sunt Șef de partid! Drept că partidul meu încă nu este prea tare, dar va fi când Tavi Goga va vrea să-mi pue la dispoziție mai multe fripturi, și nu va pretinde ca oamenii mei să fie vegetarieni; să mănânce numai salată verde fără unt de lemn.”

„Știu că adversarii mei mă batjocoresc de ce n'am ales la splendidul congres de constituire și un comitet de conducere. Și au dreptate ei! Dar ce să mă fi făcut? Sau pot să fac și eu un comitet de 150 bărbați cu trecere ca triliu Maniu, sau mai bine las partidul fără comitete de conducere. Și pe urmă e mai bine când turma are numai un păstor, acela poate face cu ea ce vrea.”

„În toată acțiunea mea un singur lucru mă doare: că nu a venit întreg Ardealul cu mine, și mai ales că au venit numai flămânzii la mine, cei cu duh, cu voință și cu gândul curat au rămas tot cu Maniu. Și oare de ce au trecut cei mai mulți dintre ardeleni de-a dreptul la Averescu și nu la mine? Să nu aibă ei încredere în calitățile mele de șmecher? Ori nu sunt eu tot atât de popular ca Maniu? Doar sunt președintele Astrei, cei drept ales cu sprijinul întreg al lui Maniu.

Ori cum ar fi, eu sunt mulțumit că după o viață politică de 30 de ani, știind să mă ridic tot mai sus, mai mult prin șiretenie decât prin muncă, am reușit să ajung șef de partid, fie chiar și numai un partid mic compus din câțiva prieteni și nepoți.”

Când nu ești prudent, te... frigi

„Prăbușirea” crezând că dă gata partidul național arată meritele dlui Goga în ce privește „reacțiunea produsă astăzi cu atâta putere în partidul național”.

Ei bine, averescanii ar putea fi mai loiali față de sprijinitorii lor, dacă nu din alte motive, numai pentru că noi am susținut mai întâiu că fripturiștii ardeleni sunt unelte, inconștiente aproape, în mâinile abilului castelan și caricatură al lui Mussolini: Tavi Goga.

Mărturisim, am rămas umiliți în fața acestei sincere mărturisiri a „Prăbușirei”.